

Latvijas Bankas noteikumu projekta "Minimālās prasības ar maksājumu kontu saistīto pakalpojumu cenrādim un pakalpojumu maksas pārskatam" anotācija

Nosaukums	Minimālās prasības ar maksājumu kontu saistīto pakalpojumu cenrādim un pakalpojumu maksas pārskatam
Dokumenta veids	Latvijas Bankas noteikumi
Izdošanas pamatojums	Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likuma (turpmāk – Likums) 60. ¹ panta pirmā un otrā daļa un 60. ² panta otrā daļa
Mērķis un būtība	<p>Saskaņā ar Latvijas Bankas likuma pārejas noteikumu 3. punktu Latvijas Bankas un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai izdotie ārējie normatīvie akti, vadlīnijas un ieteikumi piemērojami līdz dienai, kad stājas spēkā attiecīgie Latvijas Bankas ārējie normatīvie akti, vadlīnijas vai ieteikumi, bet ne ilgāk kā līdz 2024. gada 31. decembrim.</p> <p>Ņemot vērā minēto, Latvijas Banka ir izstrādājusi noteikumu projektu "Minimālās prasības ar maksājumu kontu saistīto pakalpojumu cenrādim un pakalpojumu maksas pārskatam" (turpmāk – projekts), kas aizstās Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2020. gada 14. jūlija normatīvos noteikumus Nr. 82 "Patērētāju biežāk izmantoto pakalpojumu standartizēto terminu saraksts" (turpmāk – Noteikumi Nr. 82) un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2020. gada 14. jūlija normatīvos noteikumus Nr. 84 "Pakalpojumu cenrāža un pakalpojumu maksas pārskata minimālo prasību noteikšanas noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 84).</p> <p>1. Projekts pēc satura ir līdzīgs spēkā esošajiem Noteikumiem Nr. 82. Projekts ietver Latvijas Republikā biežāk izmantojamo pakalpojumu standartizēto terminu sarakstu un šo terminu definīcijas. Projekts ir papildināts ar Komisijas 2017. gada 28. septembra deleģētajā regulā (ES) 2018/32, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2014/92/ES papildina saistībā ar regulatīvajiem tehniskajiem standartiem Savienības standartizētajai terminoloģijai attiecībā uz raksturīgākajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar maksājumu kontu (turpmāk – Regula 2018/32) noteikto terminu "tiešais debets", ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 23. jūlija direktīvas 2014/92/ES par maksājumu kontu tarifu salīdzināmību, maksājumu kontu maiņu un piekļuvi maksājumu kontiem ar pamatfunkcijām (turpmāk – Direktīva 2014/92/ES) 3. panta 5. punkta prasības.</p> <p>2. Projekts pēc satura ir līdzīgs spēkā esošajiem Noteikumiem Nr. 84. Projekts paredz precizēt Latvijā izstrādājamajās veidlapās lietojamus terminus. Proti, Komisijas 2017. gada 28. septembra īstenošanas regula (ES) 2018/33, ar ko nosaka īstenošanas tehniskos standartus attiecībā uz tarifu pārskata standarta noformējumu un tā vienoto simbolu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2014/92/ES (turpmāk – Regula Nr. 2018/33) nosaka izstrādājamā pakalpojumu maksas pārskata veidlapas formātu. Lai gan Regulā Nr. 2018/33 un tās pielikumā pievienotajā veidlapā tiek lietots jēdziens "pārskats par tarifiem", tomēr saskaņā ar Likuma 60.² pantu Latvijā lietotais šā dokumenta nosaukums ir "pakalpojumu maksas pārskats".</p>

	<p>Lai ievērotu regulas tiešās piemērojamības principu, bet vienlaikus sasniegtu Direktīvas 2014/92/ES pamatmērķi – radīt patērētājiem saprotamāku un pieejamāku informāciju par viņu izmantoto pakalpojumu maksu –, maksājumu pakalpojumu sniedzējiem Latvijā būtu lietderīgi izstrādāt veidlapu, izmantojot abus nosaukumus vienu aiz otra – "pārskats par tarifiem" un "pakalpojumu maksas pārskats".</p> <p>Savukārt Komisijas 2017. gada 28. septembra īstenošanas regula (ES) 2018/34, ar ko nosaka īstenošanas tehniskos standartus attiecībā uz tarifu informācijas dokumenta standarta noformējumu un tā vienoto simbolu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2014/92/ES (turpmāk – Regula Nr. 2018/34) nosaka izstrādājamā pakalpojumu cenrāža veidlapas formātu. Regulā un tās pielikumā pievienotajā veidlapā tiek lietots jēdziens "tarifu informācijas dokuments", bet saskaņā ar Likuma 60.¹ pantu Latvijā lietotais šā dokumenta nosaukums ir "pakalpojumu cenrādis".</p> <p>Lai ievērotu regulas tiešās piemērojamības principu, bet vienlaikus sasniegtu Direktīvas 2014/92/ES pamatmērķi – radīt patērētājiem saprotamāku un pieejamāku informāciju par piedāvāto pakalpojumu maksu –, maksājumu pakalpojumu sniedzējiem Latvijā būtu lietderīgi izstrādāt veidlapu, izmantojot abus nosaukumus vienu aiz otra – "tarifu informācijas dokuments" un "pakalpojumu cenrādis".</p> <p>Projekts paredz noteikt pienākumu pakalpojumu cenrāža un pakalpojumu maksas pārskata izstrādē izmantot Latvijā noteiktos biežāk izmantoto pakalpojumu vienotos terminus.</p> <p>Projekts paredz noteikt atsevišķas pakalpojumu cenrāža un pakalpojumu maksas pārskata formas un satura prasības, piemēram, dokumenta salasāmība gan krāsainā, gan melnbaltā formā, iespēja dokumentu izstrādāt arī citā valodā vai cenas izteikt citā valūtā, ja maksājumu pakalpojumu sniedzējs un patērētājs tā vienojušies. Prasības izriet no Direktīvas 2014/92/ES tiesību normām, kas netika pārņemtas Likumā, jo pēc būtības tās ir tehniskas tiesību normas un to saturs ir piemērotāks šiem noteikumiem, kas papildina Regulas Nr. 2018/33 un Regulas Nr. 2018/34 prasības.</p> <p>Projekts paredz noteikt Regulā Nr. 2018/33 un Regulā Nr. 2018/34 ietverto dalībvalsts iespēju pakalpojumu cenrādī un pakalpojumu maksas pārskatā iekļaut visaptverošo izmaksu rādītāju.</p> <p>Noteikumi būs saistoši maksājumu pakalpojumu sniedzējiem, ja tie patērētājiem sniedz ar maksājumu kontu saistītus pakalpojumus Latvijā.</p>
<p>Legitīmais mērķis</p>	<p>Projekts ir nepieciešams, lai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nodrošinātu patērētājiem pieejamu uz vienkāršotu terminoloģiju balstītu informāciju par patērētājam pieejamajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar maksājumu kontu; - noteiktu ar Likumu un deleģētajiem Eiropas Savienības tiesību aktiem maksājumu pakalpojumu sniedzējiem, kas apkalpo patērētāju kontus, noteikto prasību saprotamāku izpildi, kā rezultātā maksājumu pakalpojumu sniedzēji patērētājiem nodrošinās vienota formāta un saprotamu informāciju par konta

	<p>un ar to saistīto pakalpojumu maksām, kā arī vienota formāta pārskatāmu informāciju par patērētāja konta izmaksām noteiktā laika periodā. Projekts atbalsta Likuma 60.¹ un 60.² panta mērķi nodrošināt patērētājiem vieglāk uztveramu un salīdzināmu informāciju par patērētāja kontam piemērojamajām un piemērotajām pakalpojumu maksām un informāciju par patērētāja konta izmaksām noteiktā laika periodā.</p> <p>Līdz ar to noteikumi tiek izdoti citu personu tiesību un sabiedrības labklājības aizsardzībai.</p>
<p>Samērīgums</p>	<p>Atbilstošākais veids, kā noteikt vienotas prasības saistībā ar informācijas sniegšanu, kuras nodrošina normatīvajos aktos noteikto prasību izpildi, ir izdot tirgus dalībniekiem saistošus noteikumus, kuri sniedz skaidru priekšstatu par saprotamu un savstarpēji salīdzināmu informāciju par konta un ar to saistīto pakalpojumu maksām un informāciju par patērētāja konta izmaksām noteiktā laika periodā.</p> <p>Projekts kopumā un tajā ietvertās tiesību normas atbilst samērīguma principam, jo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pirmkārt, ar projektu un tajā ietvertajām prasībām tiek sasniegts leģitīmais mērķis (citu personu tiesību un sabiedrības labklājības aizsardzība); - otrkārt, nepastāv tādi alternatīvi līdzekļi, kas sasniegtu leģitīmo mērķi tādā pašā kvalitātē; - treškārt, labums, ko iegūs sabiedrība, būs lielāks par projektā ietverto prasību radītajām negatīvajām sekām. <ol style="list-style-type: none"> 1. Projekts paredz noteikt vienotu terminoloģiju visbiežāk izmantotajiem pamata pakalpojumu veidiem, kas ir saistīti ar maksājumu kontu, paredzot gan vienotu lietojamo jēdzienu, gan tā vienkāršotu skaidrojumu. 2. Projekta izstrādē ņemta vērā Regula 2018/32, kā arī iepriekš veiktā aptauja par Latvijā biežāk izmantotajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar maksājumu kontu. Vienlaikus projekts neizvērs detalizētāku pakalpojumu vienoto jēdzienu sarakstu, atstājot to maksājumu pakalpojumu sniedzēju ziņā, lai, ievērojot samērīguma principu, pēc iespējas neiejauktos katra maksājumu pakalpojumu sniedzēja darbībā vairāk, nekā to minimāli nosaka Likumā un Eiropas Savienības tieši piemērojamajos tiesību aktos noteiktās prasības. 3. Maksājumu pakalpojumu sniedzējiem, kas apkalpo patērētāju kontus, ir pienākums izpildīt Likuma 60.¹ un 60.² panta prasības, ņemot vērā tieši piemērojamo Regulu Nr. 2018/34 un Regulu Nr. 2018/33. Tādējādi maksājumu pakalpojumu sniedzējiem, kas apkalpo patērētāju kontus, ir pienākums izstrādāt savu pakalpojumu cenrādi un pakalpojumu maksas pārskatu, ievērojot minētajās regulās noteikto vienoto veidlapas formātu un simbolu. Tomēr minētās tiesību normas neietver tādas piemērošanai būtiskus jautājumus kā veidlapas lietojamā valoda un valūta, Latvijā lietojamie termini, kā arī izvēlētās dalībvalsts iespējas, ko piedāvā minētās regulas.

	<p>4. Atbilstošākais veids, kā nodrošināt Regulas Nr. 2018/33 un Regulas Nr. 2018/34 prasību kvalitatīvu un vienveidīgu piemērošanu un Likumā noteiktā pienākuma izpildi, ir izdot tirgus dalībniekiem saistošus noteikumus.</p> <p>5. Citas alternatīvas jautājuma noregulēšanai un vienotu prasību noteikšanai attiecībā uz terminoloģijas lietojuma ieviešanu patērētājiem sniedzamajā informācijā, pakalpojumu cenrāža un pakalpojumu maksas pārskata izstrādi nebūtu efektīvas un nesasniegtu Likumā izvirzīto mērķi – Latvijas Bankai nodrošināt maksājumu pakalpojumu sniedzēju darbības atbilstības Likuma un Eiropas Savienības tieši piemērojamo tiesību aktu maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas jomā prasībām uzraudzību.</p> <p>6. Projekts paredz izdarīt dalībvalsts izvēli par labu Regulas Nr. 2018/34 11. panta 1. punktā paredzētajai prasībai iekļaut pakalpojumu cenrādī visaptverošo izmaksu rādītāju, kas apkopo maksājumu konta kopējās gada izmaksas. Šāds rādītājs patērētājam palīdzētu uzreiz salīdzināt dažādu maksājumu pakalpojumu sniedzēju piedāvāto kontu kopējās gada izmaksas. Padarot šo informāciju uzskatāmāku un pārskatāmāku, patērētājam tiek atvieglota ekonomiski visizdevīgākās izvēles izdarīšana par labu noteiktam konta nodrošinātājam, tādējādi veicinot tirgus dalībnieku konkurenci un uzlabojot to piedāvāto pakalpojumu kvalitāti.</p> <p>Šāda dalībvalsts izvēļu izdarīšana ir nepieciešama, jo vistiešākajā veidā īsteno Likuma 60.¹ un 60.² pantā paredzēto mērķi – padarīt informētāku un ātrāku patērētāja izvēli par labu noteiktam maksājumu pakalpojumu sniedzējam. Šo izvēļu radītais labums patērētājiem no informācijas, kas ir kodolīga, standartizēta un viegli salīdzināma, ir samērīgs, jo sasniedz Likumā paredzēto mērķi – veicināt maksājumu pakalpojumu maksas pārredzamību, ņemot vērā mazāk aizsargāto patērētāju vajadzības.</p> <p>Ņemot vērā iepriekš minētos apstākļus, ieguvums, ko gūs sabiedrība, būs lielāks par konkrētajam tirgus dalībniekam noteikto tiesību ierobežojumu.</p> <p>Noteikumi ir attiecināmi uz maksājumu pakalpojumu sniedzējiem, ja tie patērētājiem sniedz ar maksājumu kontu saistītus pakalpojumus Latvijā.</p>
Spēkā stāšanās	Atbilstoši Latvijas Bankas likuma 8. panta otrajai daļai – nākamajā dienā pēc noteikumu publicēšanas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".
Ietekme uz Latvijas Bankas budžetu	Nav ietekmes uz Latvijas Bankas budžetu.
Administratīvā sloga un izmaksu novērtējums (tirgus dalībniekiem)	Salīdzinot ar spēkā esošajiem Noteikumiem Nr. 82 un Noteikumiem Nr. 84, projekts neparedz jaunas prasības esošajiem maksājumu pakalpojumu sniedzējiem.
Saistītie dokumenti	Ar projektu saistītie dokumenti:

	<ol style="list-style-type: none"> 1) Likums; 2) Noteikumi Nr. 82; 3) Noteikumi Nr. 84; 4) Direktīva 2014/92/ES; 5) Regula 2018/32; 6) Regula Nr. 2018/33; 7) Regula Nr. 2018/34.
Saskaņošana ar Eiropas Centrālo banku	Nav nepieciešama.
Saskaņošana ar citām publiskām un privātām personām	<p>Projekts tiks publicēts Latvijas Bankas tīmekļvietnes www.bank.lv sadaļā "Sabiedrības līdzdalība", aicinot iesniegt priekšlikumus par to.</p> <p>Vienlaikus par projektu un notiekošo sabiedrības līdzdalību individuāli tiks informēta Latvijas Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas iestāžu asociācija, Finanšu nozares asociācija un AS "Rietumu banka".</p> <p>Pēc sabiedrības līdzdalībai noteiktā termiņa beigām projekts tiks iesniegts izskatīšanai Latvijas Bankas konsultatīvās finanšu tirgus padomes sēdē.</p>
Saskaņošanas rezultāti	Informācija tiks aktualizēta pēc sabiedrības līdzdalības noslēguma.

Eiropas Savienības tiesību aktu pārņemšanas/ieviešanas tabula

Latvijas Bankas noteikumu projekta nosaukums: "Minimālās prasības ar maksājumu kontu saistīto pakalpojumu cenrādim un pakalpojumu maksas pārskatam" (turpmāk – projekts)

Eiropas Savienības tiesību akta nosaukums: Eiropas Parlamenta un Padomes Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 23. jūlija direktīva 2014/92/ES par maksājumu kontu tarifu salīdzināmību, maksājumu kontu maiņu un piekļuvi maksājumu kontiem ar pamatfunkcijām (turpmāk – Direktīva Nr. 2014/92)

Eiropas Savienības tiesību akta pants, punkts vai apakšpunkts, kurā paredzētās prasības Latvijā jāizpilda (norāda pēc iespējas konkrētāku teksta vienību)	Projekta punkts/apakšpunkts, kas izpilda A ailē minēto prasību (norāda pēc iespējas konkrētāku teksta vienību)	Vai A ailē minētā prasība ar B ailē minēto projekta punktu/apakšpunktu tiek izpildīta pilnībā vai daļēji? (ja daļēji, norāda, kur un kā ir vai tiks nodrošināta prasības pilnīga izpilde)	Vai B ailē norādītais projekta punkts/apakšpunkts paredz stingrākas prasības, nekā A ailē minētā prasība (ja paredz stingrākas prasības, papildus norāda pamatojumu šādu stingrāku prasību nepieciešamībai)	Vai A ailē minētā prasība ir jāizpilda obligāti (ja Eiropas Savienības tiesību akts paredz izvēles iespēju, papildus norāda, vai un kādēļ šī rīcības brīvība Latvijā ir vai nav jāizmanto)	Vai A ailē minētais Eiropas Savienības tiesību akts paredz dalībvalsts paziņošanas pienākumu Eiropas Savienības institūcijām? (Ja paredz, norāda, kas un kādā termiņā šo paziņošanas pienākumu izpildīs)
A	B	C	D	E	F

Direktīvas Nr. 2014/92 3. panta 5. punkts	Projekts 2. punkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	Direktīvas Nr. 2014/92 29. panta 4. punkts paredz, ka dalībvalstis paziņo Eiropas Komisijai par šīs direktīvas prasību pārņemšanu. Minēto paziņošanas pienākumu izpildīs Finanšu ministrija, sniedzot paziņojumu Eiropas Komisijai pēc projekta apstiprināšanas Latvijas Bankas padomē.
Direktīvas Nr. 2014/92 4. panta 2. punkts	Projekta 3., 4., 5. un 6. punkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	Direktīvas Nr. 2014/92 29. panta 4. punkts paredz, ka dalībvalstis paziņo Eiropas Komisijai par šīs direktīvas prasību pārņemšanu. Minēto paziņošanas pienākumu izpildīs Finanšu ministrija, sniedzot paziņojumu Eiropas Komisijai pēc projekta

					apstiprināšanas Latvijas Bankas padomē.
Direktīvas Nr. 2014/92 5. panta 3. punkts	Projekta 3., 4., 5. un 7. punkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	Direktīvas Nr. 2014/92 29. panta 4. punkts paredz, ka dalībvalstis paziņo Eiropas Komisijai par šīs direktīvas prasību pārņemšanu. Minēto paziņošanas pienākumu izpildīs Finanšu ministrija, sniedzot paziņojumu Eiropas Komisijai pēc projekta apstiprināšanas Latvijas Bankas padomē.